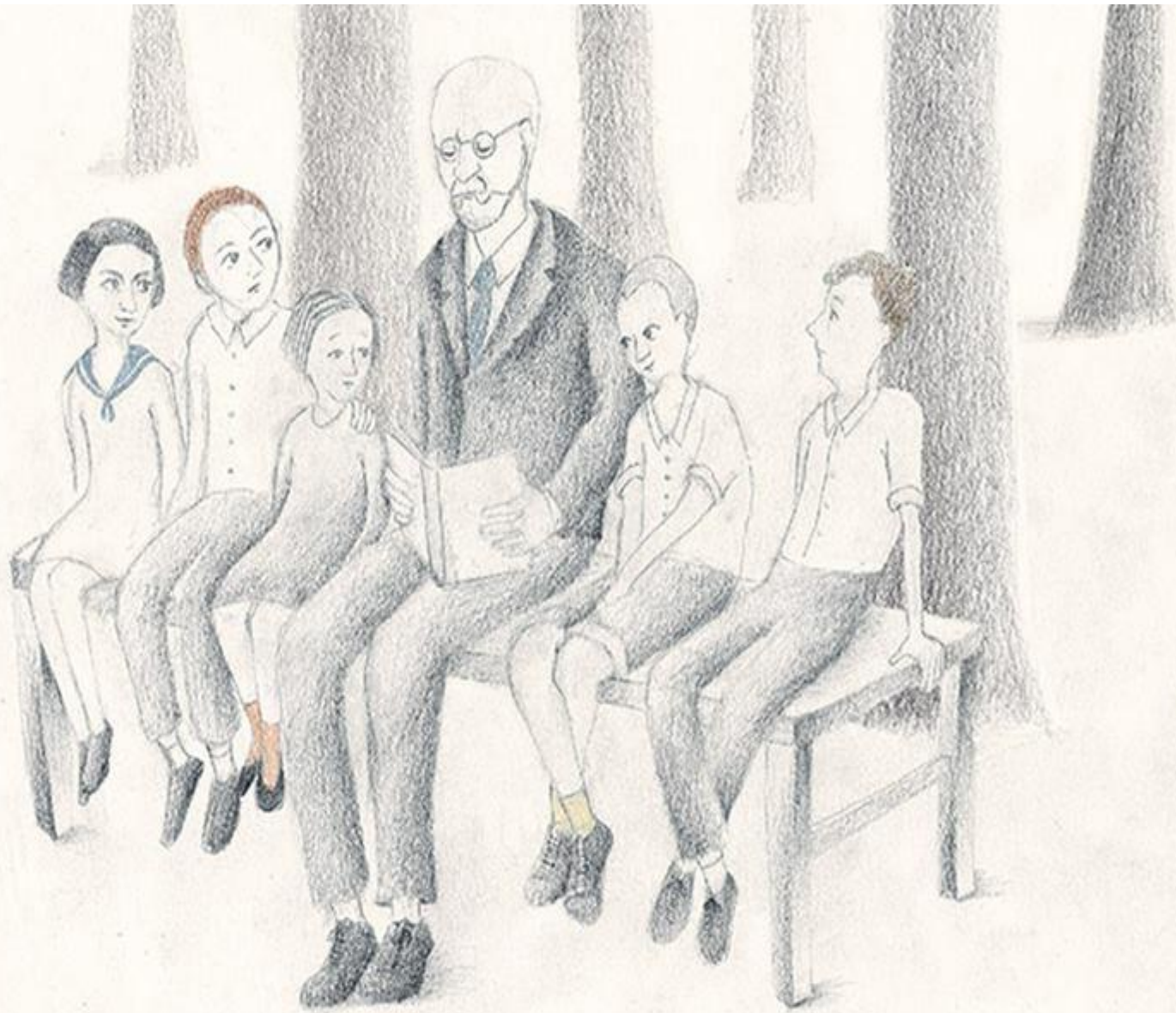

כללי החינוך

"הדואג לְיָמִים זָרַע חֲטִים, הַדּוֹאֵג לְשָׁנִים נוֹטֵעַ עֵצִים, הַדּוֹאֵג לְדוֹרוֹת מְחַנֵּף אַנְשִׁים." יָאנוֹשׁ קוֹרְצ'אָק

Kto planuje na rok - siewie zboże, kto planuje na lata - sadzi las, ten kto planuje na wieki - wychowuje ludzi.

Janusz Korczak 1878-1942

מהו אדם

לאן עזי אהליך אהכס?

האס לאיזאל נשגבול אמעשים נעליק?

אז עזי ריק אהדריככס אקראל מילוי אפקיזיס הכרוגייס, שלמעדיהס מנוצה האדם ברוך הציבור.

כדי שמעו לשמוי עז כבודכס?

כאוס יס אי הדיוס אדיוס, אצולל ארצול במעי המצון המעט והטיפול שנתי אכס במשך שנים מספרי?

אפשר שלא אבז מכס דרכו שלו והיא היודיה והצודקת אל אס גרושה ביומי גהיה."

כיצד אהוב יודיס/ יאנוס קורצ'אק, ע"מ 95-96.

משהו אדם

"א. רביס הם השלבים בסולם אומנת הינוק.
אומנת זו גורה היא וזה פירושים וקבלה.
לצה ונסגרי.
הכל ארוג ושזר יחד.
אין בה מוקדם ומאוחר."

כאלי גינוק (שיגור עם מדריכים)
דג היד / יאנוס קורצ'אק, ע"מ 302-305.

משה'ס אדם

"ב. הייז הוא אדם.

צרוק אכבד את האדם הטוב והרע כאחד.

אם אכבד את הייז הטוב - הוא יעזור לי;

אכבד את הייז הרע - לא יפריע לי.

אם אהב את הייז הטוב תמיד. בסופו של דבר, אהוב גם את הייז הרע.

איך קורה הדבר?

אין אני יודע. זה בא מאילו. אין הסבר אכף."

כאלי גיננק (שיגור עם מדריכים)

בת הייז / יאנוס קורצ'אק, ע"מ 302-305.

מאמיו אבן

"ג. יאז אבז - עוואס געווארן און - שני יאריס - שושה עוואמו:
עוואמו של כו יאז אבז ושל שניהס יאז.
שושה יאריס הס לא רק אבז ועוז אבז ועוז אבז.
נוסף לשושה - ראשון ושני יאז, ראשון ושני יאז, שני ושני יאז
ונוסף עויהס עוואמו של כוואס יאז.
והרי אן שבעה עוואמו - אי רצון, ירידות, ריב, שמחה, עצב.

צא ושוב

כמה עוואמו גנובים בעשרה, עשרים, שושים יאז,
עוואמו רבים וקשים.
אבדק, כלי עצרת היאריס,
לא תכיר עוואמו אלה
ואז מאכר היינוק שלך לא גצויה."

כאוי גינוק (שיגור עם מדריכים)

צא היאז / יאנוש קורצ'אק, ע"מ 302-305.

משה'ס אבן

"צ. הם מיטיבים אהכיר את עצמם ואיש את רעהו. כי הם גי'ים יבדיו.
כאשר אבד מהם בא ומדבר אתך. הרי הוא מדבר כאילו מבוגר. כאילו אבך
ואילו אל בני גילו הוא מדבר אמת.
אם אך נראה שהיבד הוא כזה והם אחרים שהוא אתר - סמוך עליהם.
הערכתם נכונה יותר. הם מיטיבים ממך אהכירו."

כאלי גי'ונק (שיגור עם מדריכים)

צג היבד / יאנוש קורצ'אק. ע"מ 302-305.

משה אבן

"ה. השוויון הוא שקר.
האבד מרגיש טוב והשני גש כראשו או כשינו.
אבד - כריא, אצק, יפה עאיז, זריז, שר ומרבה אדבר;
השני - גאש, מסורבל, מכוסה, לא נעים.
האבד רוצה ויכול.
השני - יכול ולא רוצה.
השלישי - רוצה ולא יכול.
אין עצה אכד.
האנשים שונים.
רוצים ומרגישים באופן שונה."

כאלי גיננק (שיגור עם מדריכים)

דג היאד / יאנוש קורצ'אק, ע"מ 302-305.

מאהילא אביס

" ו. סדר גייב אהיות.

אתה יודע אתם מסובל איצור את הסדר ואלא זקייחו.
אך אם אתה אינך מסובל אעצור אהם וונצ'ל את עצרתם -
הרי הם יעשו את הסדר שלהם.

אעתיס אין אתה מסובל אעצור אהם ואלא אינך מוכן זקבל את הסדר שלהם.
אז פורץ קרב, מלמחה.

כל מלמחה זורמת לאי-סדר, אנצקיס.

אז גשכה אל ארבע, שהם עצה והעצה היא ענק -

הרבה ידיוס, רבלייס, עינויס, אוצנייס.

כלמלמחה כל לא גנצ'ג.

כומס עולה לאין-שיעור עז כומק.

סיכווייד אינצ'גון קאושים.

מה שנראה זך כניצ'גון פירוש.

אעתיס, אשליה.."

כלוי גינזק (שיגות עם מדריכוס)

דג היוד / יאנוש קורצ'אק, ע'מ 302-305.

משהו אדם

"ז' זמ אס נאמא בכא אכאמא שמה האדק.
הרי עאיק אדאאז שיהיה אדק השמאלא שאדק. הימין והמרכב.
אאד מרוצה מהצעה שאדק. השני - אא. השלישי - קצת כן וקצת אא.
עאיק "אלאוט" בעצרת אהדיום רבים.
אצדק אייבום אעמוז אהבי הסדר הטוב.
יועציק ועוצריק צריכים אהיות הישרים.
אנשי האמת ובעלי נאמוס הטוב."

כאוי אינוק (שימות עם מדריכים)
דא היוד / יאנוש קורצ'אק, ע"מ 302-305.

משה'ס אבן

"ג. אני אומר שיש פסחים שישו כן והם עושים אהרן
אני אומר שיש פסחים שלא ישו והם בשלהם.

לא צריך ארזאז.

צריך אפרור את הכסיה.

אני איני רוצה.

אני שואל אותם מדוע ישו כן וכואי אופן אמשובתם.

גאולה אך מארזאז על כולם.

עליך לכעוס וחס זה בזהירות, על ארז.

או גדרוש מהם הרבה. מוטב - מעצמך.

מדילנאי בעל אמביזיה מוציא צוויס, מאך - מנסה וכוונ.

כאלי גינך (שיגור עם מדריכוס)

בת היורד / יאנוס קורצ'אק, ע"מ 302-305.

משהו אצק

"ט. גכמי גורג היינך אומרים: אסור או אמחך ארזאז.

זה נכון.

אני מסכים אכך.

אך כיצד עושים זאת?

אי אפשר.

אני רוצה וצודק על אבז או שניים:

"לא אבוא אתכם במגע כל היום."

אז: "יומיים לא אדבר אתכם."

לא כדאי שיגבולו שלטמיז.

אם הוא כועס עלי הריני משגר איוו גבר שלו בהצעת פיוס.

והריני שואל: האם היה כעסו מוצדק?

אבז עונה - כן. השני - לא. והשלישי - קצת כן וקצת לא."

כאלי גיינך (שימוח עם מדריכים)

דג הייז / יאנוש קורצ'אק, ע"מ 302-305.

מהייל אדם

"! כאשר אני מרים את קולו עויו הוא גדל אהבין את דבריו.
כי הוא פוגד;
ושמא הוא רוגז ועל כן אינו מבין?
אני מדבר אט ובסקט וגם זה אינו קווע אמטרה.
הוא עוולו אהיזכר בדבריו בעוד שבוש, בעוד גודש, בעוד שנה.
את מדבר גכופות וארוכות.

כדאי אמכות ולסקול:
גביד מהר. אזוי אז יהיו דבריד נכונים יותר.
זכור: מילים מכאיבות, מילים מכות ואף פוצעות."

כאוי גיננד (שיגור עס מדריכיס)
דג היוד / יאנוש קורצ'אק, ע"מ 302-305.

מזהייל אביס

" יא. הוא משקר בצורה מטופשת ולא בונה.

- האם אתה איך משקרי?

אתה רוצה ומתקצף והוא ממשיך לפי דרכו.

- ואתה נהג כשורה ולפי רצונך?

אעלים אתה רוצה ואיך יכול לעלים אתה רוצה ואיך מצליח.

אתה גם איך מנסה לתקן מעוות, מתוך אי-אמונה בהצלחתך.

- אז תפריץ בקפדנותך לגבי עצמך ולגבי גניבך.

אתה עושה אצותם.

כאלי גינלך (שיגור עם מדריכים)

בג הייל / יאנוש קורצ'אק, ע"מ 302-305.

מזהייל אביס

" יב. הגנה גותו גרוסה ומגוסרת מעצוריס.
הוא מעצ כבר אהרים את קולו עילך או עושה אותך אצוק.
אני אחתי או פעם:
"אתה גס-רוח ואין אי עצה אכך.
"תכן שבך או נכדך יעלו עילך בשכאס, באדיבותם וביושר אבס.
טוב הדברי, שאי פעם - בעוד מאה שנה -
ייטב לאתו מתך שיעסוק בהס, מאשר אי."
המאלף ביותר בבויס הס הרגעים הקשים
והיודים הקשים"

כאוי גינך (שיגות עם מדריכים)
בת היוד / יאנוס קורצ'אק, ע"מ 302-305.

משה'ס אבן

" יג. אי-פעם היה לי אבד כזה. גשתי לי:

טוב שבעוד שנה אפטר ממנו.

אני מוסר אותו אסבו ואומר לו:

"נער קשה מאוד. אז תכה אותו, כי מכות עולות אצלו יותר קשה."

הסב הצקן עונה לי: "אין לי כוח ואמה אהכותו אותו? הגייס כבר יעשו זאת."

אני כשעצמי יודע מעט.

אני יודע מה שמדתי מהילדים ומהוריהם.

מה שיש הוא ארוב עם מה שיהיה."

כאלי גינך (שיגור עם מדריכים)

דג היד / יאנוס קורצ'אק, ע"מ 302-305.

משה'ס אבן

" יד. לא טוב אי.

משהו מעיק על אבי:

היודים הטובים והגמלים ביותר מתרמקים ממני.

על ידי מסגובים הטרדנים והטפשים.

הם משעממים ומציקים.

אחרי פסח לאבד ככה:

"לך לך לשלום.

מה אתה מסגוב כל הצמן על ידי.

מה נטפאת אולי?"

ענה הגמלי אהבין את העניין:

אלא אבד אינו רוצה במברתם.

על כן הם נצקקים אי.

אין המתק צריך אמפס גברה נעוטה בשביל עצמו.

אלא - בשביל היודים."

כאלי גינך (שיגור עם מדריכים)

דג היוד / יאנוס קורצ'אק. ע"מ 302-305.

משה'ס אבן

"טו. דאגות באב יוד;
צער, מכאובים.
הוא זקוק אק.
אז אפתי ישר בשאלה: "מדוע אתה בוכה?"
אכה עדי שהוא אז אברו יספרו אק.
אז אסרב אהגיש אז עזרה בכל עת שיפנה אליך.
עשה אמענו הכא."

כאוי גינאק (שיגור עסק מדריכוס)
דג היוד / יאנוש קורצ'אק, ע"מ 302-305.

מהיום אדם

"טז. אני מחבב אותו כי הוא ברוא, צריף, יפה, עמוץ ומביב בגבריה;
אני מחבב אותו כי הוא מכושר, גאש, רע ולא-נבון.
הראשון - עשיר, השני - עני.
אך אם הראשון, הגביב והעמוץ הוא כזה רק בשבילי, הריהו רוצף כבוד והצלחה.
אם הוא כזה רק בשביל עצמו - הריהו קמצן.
אין גבריו גויבים אלהב רוצפי-כבוד וקמצנים."

כאלי גינך (שיגור עם מדריכים)
בת הילד / יאנוש קורצ'אק, ע"מ 302-305.

מזהייל אביס

" יז קראתי ספרים מעניינים.
ענה אני קורא יודים מעניינים.
אז גאמר: "אני כבר יודע".

אני קורא את אורו היודי פעם אמת, שניה, שלישית, עשירית ואמר הכא אינני יודע הרבה;
כי היודי הוא עולם גדול ורחב, שקיים זה מלפני ויהיה קיים תמיד.
אני יודע קצת על מה שהיה, על מה שיש כיום.
ומה האמה?"

כאלי גינלך (שיגור עם מדריכים)
צג היודי / יאנוש קורצ'אק, ע"מ 302-305.

משהו אדם

" י. א. עבד כאן המיחרת והרעיונות
די, אפשר אשע וואמוז אה גורג היינק.
אך הבנת סודותיה והכרתם אה מאכח שינון היא.
זוהי גורג גייס שיסודה הניסיון האישי העצמי.
אין אני יכוה אספר אה כה ניסיון גיי ומהיך המשבותי כפי שהתפתחו במשך שלושים-ארבעים שנה.

כה אדם עושה
אפי ידיעהו.
רצונו.
אחורו
ובהתאם לתנאים, שבהם שומה עויו אפעול.

כאוי גיינק (שיגור עם מדריכים)
דג היוד / יאנוש קורצ'אק, ע"מ 302-305.

תפילת המחנך / יאנוש קורצ'אק

אינני נושא לך תפילות ארוכות, אלוהי. אינני שולח לך אנחות רבות... אינני משתחוה לך עמוקות, אינני מקריב קורבנות יקרי ערך להאדיר את שמך ואת כבודך. אינני משתוקק להתגנב לתחומי חסדיך, אינני מתאמץ לזכות בתשורות רבות ערך.

אין כנפיים למחשבותיי שיישאו את שירי לשמים.

למילותיי אין צבע ולא ניחוח, ולא פרחים. אני עייף ומנומנם.

ראיתי נחלשה וגבי כפוף תחת כובד האחריות הכבדה.

ובכל זאת אביא לפניך בקשה נרגשת אחת, אלוהי.

למרות הכל נמצאה בידי אבן חן אחת שאינני רוצה להעניק לאחי - בן האדם.

אני חושש שהאדם לא יבין, לא יחוש, יזלזל ויצחק.

אם כרגיל אני עפר לרגליך, אדוני, הרי בהציגי את בקשתי אני ניצב לפניך - כתביעה לווהטת

אם כרגיל אני משמיע את דברי בלחישה, הרי על בקשתי זו אני מכריז בנחישות דעת תקיפה.

ויורה מבט מצווה מעל העננים.

אני דורש במפגיע, כי הפעם כבר לא בשביל עצמי.

תיטיב את גורל הילדים, עזור להם במאמציהם, ולווה בברכה את קשייהם.

אל תולך אותם בנתיב הקל ביותר, אך ביפה מבין כולם.

ובתור מקדמה לבקשתי קבל נא את אבן החן היחידה שבידי:

את עצבותי.

עצבות ועמל.

מתוך אדם ואלוהיו / יאנוש קורצ'אק ע"מ 33-34.

